

Kokouspäivämäärä
26.3.2025 § 11
LIITE

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta, joka koskee soran ja hiekan ottamista. Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA JA KIINTEISTÖN HALTIJA

Savon Kuljetus Oy
Asevarikontie 15
70800 Kuopio
Y-tunnus 0171337-9

Yhteyshenkilö:
Toni Vänskä

Kiinteistön omistaja:
Yksityinen henkilö

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Kyseessä on maa-aineslain mukaisen soran ja hiekan ottaminen Juutilankankaan maa-ainesalueelta, jolta on otettu maa-aineksia useiden kymmenien vuosien ajan.

Nurmeksen kaupunki, Kukkula tila 541-403-9-6.

Juutilankankaan maa-ainesalue sijaitsee Nurmeksen Jokikylässä noin 10 km etäisyydellä Nurmeksen keskustasta luoteeseen. Juutilankankaan maa-ainesalueella sijaitsee useita vanhoja ottamisalueita, Savon Kuljetus Oy:n maa-ainesalue sijaitsee kiinteistöllä Kukkula (9:6). Ottoalue sijoittuu valtatie 6 länsipuolelle Nurmeksen Jokikylässä. Ottoalue sijaitsee Juutilankankaan maa-ainesalueella länsiosassa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottamiseen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Nurmeksen kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunkirakennelautakunnan lupajaosto toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Hakijalla on ollut maa-aineslupa kyseiselle paikalle (rakennus- ja ympäristölautakunta 16.4.2013 § 56). Lupa on ollut voimassa 20.12.2022 saakka.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Pohjois-Karjalan alueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040. Juutilankankaan maa-ainesalue on merkitty maakuntakaavaan maa-ainesalueen merkinnällä EO1-P (soranottoalue, jossa on otettava huomioon pohjavesien suojelu). Alueella on huolehdittava suojakerroksen jättämisestä maa-ainesten ottamisen alarajan ja pohjaveden pinnan ylärajan väliin siten, ettei haitallisia aineita pääse pohjaveteen. Maakuntakaavassa maa-ainesalue sijoittuu myös pohjavesialueelle (pv) ja peltobiotalousalueelle (pb). Maakuntakaavan mukaisen pohjavesialueen suunnittelumääräyksen mukaan toimenpiteet alueella on suunniteltava siten, ettei pohjaveden määrä ja laatu vaarannu.

Alueella ei ole oikeusvaikutteista yleis- tai asemakaavaa.

TOIMINNAN SIJAINNIN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Kukkulan sora-alue sijoittuu ympäristöhallinnon luokittelualueelle Juutilankankaan (0754151) veden hankintaa varten tärkeälle 1E-luokan pohjavesialueelle, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Pohjavesialue kuuluu pohjavesiluokkaan E, sillä alueen luoteisosaan sijoittuu luonnontilainen lähteikkö. Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 2,16 km², josta muodostumisalueen pinta-ala on 1,48 km². Pohjaveden muodostumisalueella on arvioitu syntyvän pohjavettä noin 1 050 m³/vrk. Pohjaveden virtaussuunta suunnitelma-alueella on pääasiassa etelästä pohjoiseen. Alueella ei ole pohjavedenottamoita, mutta alue on pohjaveden ottamisen kannalta vara-alueena. Vedenottamoita ei ole suunnitella tällä hetkellä alueelle. Kankaan eteläosan pohjavesi on patoutunut selvästi korkeammalle kuin pohjoisosa ja kallioperä saattaa padota kankaan eteläosan erilliseksi altaaksi.

Ottoalueesta koilliseen lähimmillään 547 m sijoittuu tutkittu vedenottopaikka. Pääasiassa ottamistoiminta sijoittuu kuitenkin kauemmas. Juutilankangas kuuluu Valtimo-Nurmes-Koli harjujaksoon.

Hakija arvioi, että toiminnasta ei aiheudu pohjaveden laadulle tai määrälle merkittävää riskiä toimittaessa lupaehtojen mukaisesti. Alueet, joilla on ottamistoimintaa, tulee hyödyntää tehokkaasti, kuitenkin huomioiden pohjaveteen jätettävä suojakerrospaksuus. Suojakerroksen paksuuden on suojelusuunnitelman mukaan oltava vähintään 5 m. Toiminnassa huomioidaan riittävästä suojakerroksesta pohjaveteen. Edellisen maa-aineslupan mukaan alueella alin sallittu ottotaso on ollut Kukkula alueen osalta +134 (N60) eli +134,27 (N2000).

Juutilankankaan maa-ainesalueella on ollut maa-aineksen ottotoimintaa jo usean vuosikymmenen ajan. Alue on ollut kokonaisuudessaan laaja ottamisalue, jonka alueella on ollut useita eri toimijoita. Juutilankankaan maa-ainesalueella on harjoitettu sekä soran ja hiekan ottoa, että kalliokiviaineksen louhintaa ja kiviaineksen murskausta. Nyt haettavalla alueella, Kukkula-tilalla, otettava aines on hiekkaa ja soraa, jota voidaan hyödyntää pääasiassa ilman jalostusta. Alue ei sijoitu luonnonsuojelu- tai Natura 2000 -alueelle, eikä sellaisen välittömään läheisyyteen. Alueen ympäristö on pääasiassa maa- ja metsätalouskäytössä.

Ottoaluetta lähimmät asuinrakennukset sijoittuvat noin 340–500 m etäisyydelle alueesta ja lähimmät vapaa-ajanasunnot yli 1 km etäisyydelle.

Juutilankangas sijoittuu geokemiallisen metalliprovinssin 3 alueelle, provinssin rajan läheisyyteen. Metalliprovinssit ovat alueita, joilla maaperän kobolttin, kromin, kuparin, nikkelin, sinkin tai vanadiinin pitoisuus ylittää VNa 214/2007 mukaiset kynnysarvot useissa alueella otetuissa maa-aineyhteissä. Kukkulan maa-ainesalueelta otettiin 20.6.2023 kokoomanäyte maaperästä, josta tutkittiin maaperän metallipitoisuuksia arseenin, kadmiumin, kobolttin, kromin, kuparin, nikkelin, lyijyn, vanadiinin, sinkin, antimonin ja elohopean osalta. Näytetuloksissa ei havaittu VNa 214/2007 mukaisten kynnysarvojen ylittäviä tuloksia. Valtioneuvoston asetuksessa määritellyt luontaiset pitoisuudet ylittyivät kokoomanäytteessä arseenin osalta. Otetun kokoomanäytteen tulosten ja TAPIR-järjestelmästä otettujen tulosten perusteella voidaan todeta, että kynnysarvot eivät ylity, eikä siten määritelmä metalliprovinssin alueesta täyty tarkasteltujen pisteiden osalta alueella.

OTTAMISTOIMINTA

Ottamistoiminta

Maa-ainesten ottamistoimintaa Kukkula alueella on tarkoitus jatkaa olemassa olevilta ottorintauksilta. Edellinen maa-aineslupa päättyi 20.12.2022, nyt haetaan lupaa jatkaa tuota toimintaa.

Alin suunniteltu ottamistaso alueella on aikaisemman luvan mukainen +132 (N60), eli +132,27 (N2000). Tilan Kukkula alueella on suunniteltu otettavaksi aineksia 80 600 m³ 10 vuoden aikana. Suunnitelma-alueen pinta-ala on 1,96 ha.

Nykyinen maanpinta vaihtelee Kukkula ottoalueella noin välillä +132,3...+151,25 (N2000). Ottoa on tarkoitus jatkaa nykyiseltä ottorintaukselta edeten. Maa-ainesten ottoalue tilan Kukkula osalta on sama kuin edellisen lupakauden aikana.

Pohjaveden pinnankorkeus on keskimäärin 127,7 N2000 putkessa 2/09. Suojakerrospaksuus ottoalueella on putken 2/09 mukaan 3,5...7,3 metriä (keskim. 4,57 m) ja putkien HP1 ja HP2 perusteella 4,57...7,16 metriä. Suojakerros pohjaveteen on pohjaveden pinnankorkeuden perusteella arviolta

riittävä. Pohjaveden pinnankorkeus Juutilankankaan alueella vaihtelee merkittävästi mm. kalliopinnan vaikutuksesta.

Otettava kiviaines on soraa ja hiekkaa. Alueelta saatavaa soraa ja hiekkaa voidaan hyödyntää sellaisenaan ilman jalostusta ja voidaan käyttää mm. rakentamisen tarpeisiin. Tarvittaessa alueen kiviaineksia voidaan seuloa yksinkertaisella välppäseulalla moottoroidulla siirrettävällä seulavaunulla.

Turvallisuus- ja liikennejärjestelyt

Mahdollisen poikkeustilanteen ja onnettomuusriskin ympäristölle sekä alueen työntekijöille aiheuttavat mm. työkoneiden vuotamisriski ja alueen liikenne. Toiminnasta aiheutuvia riskejä estetään asianmukaisella suunnittelulla ja tekniikalla. Koneiden toimintahäiriöitä ja muita onnettomuuksia pyritään estämään säännöllisellä huollolla ja tarkkailuilla. Toiminnan aiheuttamia riskejä pienentää se, että alueella ei varastoida polttoaineita, eikä alueella harjoiteta kiviaineksen murskausta.

Poikkeustilanteissa työkoneet pysäytetään vian määrittämistä ja korjaamista varten. Mikäli kyseessä on jonkin nestemäisen aineen vuoto, aloitetaan torjuntatoimet välittömästi. Lisävuoto estetään ja vuotanut aine imeytetään imeytysaineeseen tai -mattoon, jota alueelle on varattu onnettomuustilanteita varten riittävä määrä. Maaperän ja pohjaveden suojelemista varten mahdolliset pilaantuneet maat nostetaan välittömästi maaperäsuojatulle alueelle, kuten reunoilta korotetulle suojamuoville. Mahdollisesti pilaantunut maa-aines poistetaan ja toimitetaan likaantuneen imeytysaineen kanssa lähimmälle pilaantuneiden maiden vahinkokentälle käsiteltäväksi.

Koska alue on vartioimaton, alueella on ilkeiden ja väärinkäytön riski. Alueella liikkuminen voidaan estää esimerkiksi kyltein. Ottoalueita voidaan rajata pintamaakasoilla ja tarvittaessa aitaamalla tai lippusiimalla.

Kaikista onnettomuuksista ilmoitetaan lupaa valvovalle viranomaiselle. Onnettomuuden laajuudesta ja vakavuudesta riippuen tehdään ilmoitus myös Pohjois-Karjalan pelastuslaitokselle sekä Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Häätätilanteista tehdään poikkeuksetta ilmoitus hätänumeroon 112.

Alueen liikennöinti on riippuvainen vuodenajasta ja kiviaineksen kysynnästä. Talvella alueella on liikennöintiä vähemmän kuin kesällä. Alueella liikennöi korkeintaan noin 20 raskasta ajoneuvoa päivässä. Toiminta voi ajoittain lisätä myös henkilöautoliikennettä alueella. Toiminnan jatkaminen alueella ei lisää ajoneuvoliikennettä alueella, sillä toiminta säilyy entisen kaltaisena.

Poltto- ja voiteluaineiden varastointi ja kaluston huolto

Öljytuotteiden käsittelyssä noudetaan erityistä huolellisuutta, jotta maaperän sekä pohja- ja pintavesien pilaantumista voidaan ehkäistä. Alueella ei varastoida polttoaineita. Normaalisissa toiminnoissa ei synny päästöjä maaperään tai pohjaveteen. Työntekijät perehdytetään huolellisiin työskentelytapoihin ja koulutetaan onnettomuustilanteiden varalta.

Työkoneiden toimintahäiriöitä ehkäistään säännöllisellä huollolla. Maa-ainesalue pidetään yleisilmeeltään siistinä ja kulkuväylät esteettöminä. Työkoneita ei huolleta tai pestä maa-ainesalueella.

Kaivannaisjätteet

Alueella on muodostunut aikaisemman toiminnan myötä kaivannaisjätteitä hakkuutähteistä ja pintamaista. Pintamaat alueella on jo aikaisemman toiminnan myötä poistettu nykyiseltä ottoalueelta ja ne on läjitetty alueen reunoille, hakkuutähteet on alueelta poistettu.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltaminen sekä ympäristöasioiden hallinta

Juutilankankaan maa-ainesalueen toiminnoissa pyritään käyttämään uusinta ja parasta mahdollista tekniikkaa mahdollisuuksien mukaan. Esimerkiksi käyttämällä työkoneina alan uusimpia malleja voidaan vähentää alueella syntyviä pöly- ja melupäästöjä. Toiminnoissa hyödynnetään vain asianmukaisia ja kunnossa olevia koneita ja laitteita. Toiminnan aikana tekniikoiden kehittymistä seurataan ja uusia tekniikoita otetaan mahdollisuuksien mukaan käyttöön.

Maisemointi ja jälkihoito

Alueella maisemointi suoritetaan luiskaamalla ottorintaukset noin kaltevuuteen 1:2–1:3. Ottorintauksia voidaan jättää hieman eri kaltevuuksille luomaan maastonmuotoihin luonnollista vaihtelua. Maisemoinnissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan koko Juutilankankaan maa-ainesalue ja maisemoinnilla alue saatetaan mahdollisimman yhteneväiseksi.

Ottoalueen luiskien ylä- ja alaosat pyöristetään siten, että maa-ainesalueella on miellyttävä liikkua. Maisemoinnin tuloksena alue muodostuu metsäalue. Ottorintausten kaltevuutta hieman vaihdellaan alueella luomaan vaihtelua alueelle. Alueelle levitetään alueelta kuorittuja pintamaita ja alueelle annetaan kasvillisuuden palautua luontaisesti. Tarvittaessa alueelle voidaan istuttaa kasvillisuutta metsänhoitosuosituksen mukaisesti, esimerkiksi istuttamalla männyntaimia 2 500 kpl/ha.

Koska Juutilankankaan suunnitelma-alue sijaitsee 1-luokan pohjavesialueella, jälkihoitotoimenpiteisiin kiinnitetään erityistä huomiota. Maa-ainesten oton myötä jälkihoitotoimenpiteet tullaan tekemään siten, että alue sopeutetaan ympäröivään luontoon sekä maiseman.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Vaikutukset maisemaan ja luonnonolosuhteisiin

Maa-ainestenotolla on aina vaikutuksia alueen lähimaisemaan, sillä maa-aines poistetaan pysyvästi. Alueen pohjoispuolelle sijoittuu Karhunpään maisema-alue. Jokikylän tai Karhunpään maisemalliset arvot eivät vaarannu, sillä em. alueilta ei näköyhteyttä suunnitelma-alueelle ole pitkän etäisyyden, maaston topografian sekä kasvillisuuden vuoksi. Juutilankankaan suunnitelma-alueen ja Jokikyläntien varressa olevan asutuksen väliin jää keskimäärin noin 200 – 300 metrin puustoinen vyöhyke, minkä vuoksi suunniteltu maa-ainesten ottaminen ei tule vaikuttamaan Jokikyläntien ja sen varrella olevien kiinteistöjen kaukomaisemakuvaan. Alueella harjoitettava maa-ainestenotto on havaittavissa kaukomaisemakuvassa vähäisessä määrin vain Nurmeksentieltä. Suunnitelma-alueen sekä Nurmeksentien väliin jää metsäinen vyöhyke sekä peltoalue. Juutilankankaan suunnitelma-alueen lähimaisemakuvaa on jo vuosikymmenten ajan hallinnut maa-ainestenotto.

Maa-ainesalueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu luonnonsuojelu- tai Natura2000 -alueita. Alueen kasvillisuutta on poistettu aikaisemman ottotoiminnan seurauksena. Alueella ei ole suojeltavia eläin- tai kasvilajeja, muinaismuistoja tai muita suojeltuja kohteita.

Melu ja pöly

Toiminnalla voi olla vaikutusta alueen yleiseen viihtyvyyteen lähinnä toiminnasta aiheutuvan melun ja pölyn osalta. Tavanomainen maa-ainesten ottaminen ei kuitenkaan aiheuta merkittävää melu- tai pölyhaittaa. Toiminta ei tule merkittävästi muuttumaan alueen nykyisestä toiminnasta, joten vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen arvioidaan vähäisiksi.

Maaperän, pohja- ja pintavesien suojelu

Alueella huolehditaan pohjaveteen jätettävästä suojakerroksesta. Maa-ainestenotosta aiheutuu aina potentiaalista riskiä pinta- ja pohjavesille, sillä maakerroksien poistaminen vaikuttaa pohjaveden laatuun ja määrää. Maa-ainestenotossa tarvittavan raskaan työkalustuksen kanssa työskennellessä on aina onnettomuuden riski. Koska Juutilankankaan suunnitelma-alue sijoittuu ympäristöhallinnon luokittelualueelle 1E-luokan pohjavesialueelle (Juutilankangas, 0754151), on pohjavedelle aiheutuva riski korostetun tärkeässä asemassa. Lähimmillään noin 870 m etäisyydelle sijoittuu tutkittu vedenottopaikka, mutta Juutilankankaalta ei oteta vettä vedenhankintakäyttöön. Tutkittu vedenottopiste sijoittuu sen verran etäälle ottoalueesta, ettei toiminnalla ole vaikutusta siihen.

Toiminta-alue ei sijoitu tutkitun vedenottopisteen arvioidulle lähisuojavyöhykkeelle. Vedenhankintaa ei ole suunniteltu Juutilankankaalle lähiaikoina, joten ottamistoiminnalla ei ole vaikutusta vedenhankintaan.

Pohjaveden laatu ja määrä ovat säilyneet Juutilankankaalla hyvinä maa-ainesten ottamisesta huolimatta. Toiminta säilyy entisen kaltaisena, voidaan arvioida, ettei toiminnalla aiheudu vaaraa pohjavedelle. Toiminta sijoittuu maakuntakaavan alueella maa-ainesten ottoalueelle, eli toiminta on maankäytön suunnittelun kannalta sille varattua toimintaa. Hakijan maa-ainesalue pienenee, sillä ottamistoimintaa ei jatketa tilan Korhola alueella. Haettu ottomäärä on pieni ja ottoalue on myöskin pienialainen. Toiminnalla ei arviolta ole vaikutuksia pohjavedelle tai pintavesille. Pohjaveteen jätetään riittävä suojakerros toiminnan aikana.

Hakija katsoo, että riski poltto- ja voiteluaineiden pääsystä maaperään on erittäin pieni, sillä alueella ei varastoida polttoaineita tai harjoiteta murskausta. Poltto- tai voiteluaineinevuodon sattuessa ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin, joilla vuoto torjutaan sekä maaperä puhdistetaan. Alueelle varataan riittävä määrä imeytysturvetta tai muuta imeytysainetta mahdollisen maaperän kohdistuvan öljyvahingon torjumiseksi. Lisäksi alueella on riittävästi suojamateriaalia, jolle mahdollisesti pilaantuneet maa-ainekset saadaan nostettua ja helposti poistettua alueelta. Työkoneiden mahdolliset onnettomuudet ovat pienialaisia eivätkä aiheuta mittavia tuhoja ympäristölleen. Mahdollisiin onnettomuuksiin reagoidaan välittömästi ja niistä ilmoitetaan lupaa valvovalle viranomaiselle, sekä tarvittaessa ELY-keskukselle ja pelastuslaitokselle.

Jätteet

Juutilankankaan suunnitelma-alueella ei synny jätteitä tavanomaisen maa-ainesten oton aikana, sillä alueella työskenteleviä työkoneita ei huolleta alueella. Jätteitä voi syntyä mahdollisissa koneiden yllätyksissä pienissä korjauksissa, jotka on lisävahinkojen estämiseksi tehtävä välittömästi vian ilmettyä.

ASIAN VIREILLETULO JA LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Vireille tulo

Hakemus saapui 14.11.2024.

Kuulutus

Hakemuksen vireillä olosta on kuulutettu Nurmeksen kaupungin internet-sivuilla 3.12.2024 – 9.1.2025.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksesta on kuultu erillistiedoksiantona kirjeellä 2.12.2024 6 kpl naapureita tai asianosaisia.

Pyydetty lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Pohjois-Karjalan Ely-keskukselta 3.12.2024.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta Pohjois-Savon Ely-keskus on antanut tienpitäjänä lausunnon 7.1.2025: maanteiden liittymäalueet tulee pitää puhtaana kuljetusten mukana kulkeutuvasta maa- ja kiviaineksesta.

Lausunnot

Pohjois-Karjalan Ely-keskus on antanut lausunnon 8.1.2025
POKELY/1580/2024:

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ennalta arvioituna hakemuksen mukainen ottoalue ei sijoittuisi Juutilankankaan vedenottamon paikan arvioidulle lähisuojavaöhykkeelle ottaen huomioon mm. ottoalueen etäisyyden tutkittuun vedenottamon paikkaan ja pohjoisempaan sijaitsevan kalliokynnyksen, jonka tarkemman laajuuden selvittäminen sinänsä vaatisi lisätutkimuksia kynnyksen kohdalla olevilla ottoalueilla. Juutilankankaan pohjavesialue sijoittuu geokemiallisen metalliprovinssin 3 alueelle. Metalliprovinssit ovat alueita, joilla maaperän kobolttin, kromin, kuparin, nikkelin, sinkin tai vanadiinin pitoisuus ylittää asetuksen (VNa 214/2007) kynnyksarvon useissa näytteissä. Asia tulee huomioida pohjaveden laadun tarkkailussa (ks. alla).

Hakemuksen mukaan pohjaveteen jää vähintään 3,5 metrin suojakerrospaksuus. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan on perusteltua edellyttää ottoalueella viiden metrin suojakerrospaksuutta pohjaveteen, joka on pääsääntöinen nykykäytäntö vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella vedenottamon lähisuojavaöhykkeen ulkopuolella.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelman mukaisella maa-aineksen otolla ei ole maa-ainelain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia aineiden ottamiselle, kunhan em. asiat huomioidaan pohjaveden laadun tarkkailussa.

Lupamääräyksissä on siis huomioitava ainakin seuraavat seikat:

- Alue sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueella, jossa on koepumppauksella tutkittu vedenottamon paikka. Tästä syystä lupaehtoihin on syytä ottaa määräykset myös pohjaveden laadun tarkkailusta. Ottoalueen pohjoisosaan tulee asentaa uusi, muovinen, näytteenottoon soveltuva havaintoputki, josta näytteet otetaan. Näyte on otettava vähintään ennen toiminnan aloittamista, kolmen vuoden välein toiminnan aikana ja toiminnan lopuksi. Vesinäytteestä on analysoitava ainakin sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt C10-C40; liukoiset pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani, nikkeli. Näytteenoton laatu on turvattava sertifioituja näytteenottajia

käyttämällä. Lisäksi määritykset on suoritettava laboratoriossa, jolla on akkreditoitu laatujärjestelmä ja jossa ko. menetelmät kuuluvat akkreditoinnin piiriin. Tulokset tulee esittää myös päivitettävässä taulukossa, johon kootaan kaikki tarkkailusuunnitelman mukaiset pohjaveden korkeuden ja laadun tarkkailutulokset allekkain. Taulukossa tulee esittää pohjaveden ympäristölaatu normit (Vna 1040/2006, muutos 341/2009) ja talousveden laatuvaatimukset ja -tavoitteet (STM 1352/2015) sekä vertailu edellä mainittuihin esimerkiksi merkitsemällä poikkeavat tulokset korostusvärillä. Mikäli ensimmäisen näytteenoton tuloksissa todetaan jotakin merkittävän poikkeuksellista, niin vuosittain toteutettava näytteenotto voi olla perusteltua. Tulokset on toimitettava luvan myöntäneelle viranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.

- Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle vähintään 5 metriä paksu suojakerros, koska ottoalue sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueella. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnan taso neljästi vuodessa. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.

- Pohjavesialueella on edellytettävä öljytuotteiden käsittelyssä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumien pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.

- Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.

- Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.

- Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.

- Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

- Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.

- Ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

Luvan hakijan vastine

Luvan hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine annettuun lausuntoon ennen päätöksen antamista. Hakija on toimittanut 21.1.2024 päivätyn vastineen Pohjois-Karjan Ely-keskuksen antamaan lausuntoon ja Pohjois-Savon Ely-keskuksen lausuntoon. Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausuntoon Savon Kuljetus vastaa, että liikennöinnissä käytetään ensisijaisesti valtatieltä 6 erkanevaa reittiä, mutta ajoittain voi liikennöinti tapahtua myös Jokikyläntien (yhdystie 15924) kautta.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausuntoon Savon Kuljetus vastaa, että pohjavesitarkkailua ottoalueella toimiessa jatketaan. Pohjaveden laatu näyte voidaan ottaa näytteenottoon soveltuvasta havaintoputkesta HP2 kolmen vuoden välein. HP2 on näytteenottoon soveltuva pohjaveden havaintoputki ja sijoittuu toiminta-alueen läheisyyteen. Pinnanmittausta voidaan jatkaa esimerkiksi putkista HP2 ja 2/09. Tulokset vesitarkkailusta toimitetaan vuosittain NOTTO-raportoinnin yhteydessä.

Jälkihoidon osalta alueelle voidaan mahdollisuuksien mukaan jättää ELY-keskuksen lausunnon mukaisesti paahderinteitä. Jälkihoidon toteutusta tarkastellaan toiminnan loppuvaiheessa yhdessä lupaviranomaisen kanssa.

Tarkastus alueella

Ympäristöinsinööri on tutustunut alueeseen aikaisempien tarkastuksien yhteydessä viimeksi 23.10.2024.

LUPAVIRANOMAISEN RATKAISU

Lujaosto myöntää Savon Kuljetus Oy:lle maa-ainesten ottoluvan.

Lupamääräykset

1. Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava 25.5.2023 päivättyä ottamissuunnitelmaa ja 25.5.2023 päivättyjä ottamiskarttoja. Alin ottamistaso on +133,77 m. Ylimmän pohjavedenpinnan ja ottamistason väliin on kuitenkin aina jätettävä vähintään 5 metrin suojakerros.
2. Korkotasot, alin ottamistaso ja ottamisalueen rajat on merkittävä selvästi maastoon esimerkiksi paaluilla ja merkinnät on pidettävä kunnossa.
3. Ottamisalue on suojattava ottamistoiminnan aikana riittävästi siten, ettei sivullisille aiheudu vaaraa.
4. Ennen ottamistoiminnan aloittamista alueella on pidettävä luvan valvojan ja luvan saajan kesken katselmus, jossa todetaan ottamisalueen merkinnät.

5. Alueella ei saa säilyttää pohjavesille vaarallisia aineita, muutoin kuin toiminta-aikana vain välitöntä käyttöä varten. Mahdollisia öljytuotteita sisältävät säiliöt pitää sijoittaa kaivualueen ulkopuolelle ja varustaa tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.
6. Koneiden ja laitteiden mahdolliset säilytyspaikat on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja maaperä on suojattava öljyvuotojen varalta. Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa ottamisalueella. Alueella saa käyttää vain hyväkuntoisia koneita ja laitteita. Alueelle on varattava öljynimeytysmateriaalia.
7. Pohjaveden pinnantasoa on seurattava ottamisalueilla olevista pohjavesiputkesta neljästi vuodessa (kevät, kesä, syksy ja talvi). Tulokset on ilmoitettava vuosittain lupaviranomaiselle.
8. Pohjaveden laatua on tarkkailtava ennen ottamistoiminnan alkamista, kolmen vuoden välein lupakaudella ja toiminnan loputtua. Vesinäytteet on otettava joko pohjavesiputkesta HP2 tai alueelle asennettavasta uudesta pohjavesiputkesta, mikäli HP2 ei ole käyttökelpoinen. Pohjavesinäytteistä on määritettävä haju sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt C10-C40; liukoiset pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani, nikkeli. Tulokset on toimitettava niiden valmistuttua lupaviranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle. Mikäli tuloksissa havaitaan merkittäviä poikkeamia pohjaveden laadun suhteen, niin lupaa valvova viranomainen voi edellyttää veden laadun tarkempaa seuranta.
9. Maa-ainesluvan haltijan on vuosittain ilmoitettava lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Ilmoituksen voi tehdä joko sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan.
10. Ottoalueelle ei saa läjittää eikä levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.
11. Ottoalueen muotoilua on hoidettava vaiheittain kaivuun edistymisen mukaan ja kokonaisuismaisemointi on hoidettava välittömästi ottotoiminnan päätyttyä. Luiskat on muotoiltava jyrkkyydeltään vaihdellen kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi ja kuopan pohja loivasti vaihtelevaksi ympäristön luontaisia muotoja jäljitellen. Kaivettu alue tulee muotoilla siten, että alueen pohjalle ei muodostu vettä kerääviä painanteita. Pintavedet tulee johtaa alueelta pois siten, ettei niistä aiheudu haittaa pohjavedelle. Maa-ainesten oton loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys Ottoalueelle tulee levittää riittävä maakerros kasvualustaksi, jotta metsittyminen onnistuu.

12. Ottamistoiminnan päätyttyä ottamisalueelle johtavat tiet on suljettava esimerkiksi tielle asetettavalla puomilla tai suurikokoisella kivellä, jotta asiaton liikenne alueelle estyy.
13. Jos toiminnan ottaminen ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttaa haitallisesti ympäristöön tai luonnonolosuhteisiin, voi lupaviranomainen tarvittaessa tarkistaa lupamääräyksiä vastaamaan muuttuneita olosuhteita.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Noudatettaessa hakemuksen liitteenä olevaa ottamissuunnitelmaa ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Ottamissuunnitelma on esitetty lupahakemuksen yhteydessä.

Yleiset perustelut

Ottamistoiminnasta ei aiheudu MAL 3 § mukaisia haitallisia vaikutuksia luonnonesiintymään tai maisemaan. Kyseessä on olemassa olevan ottamisalueen hyödyntäminen.

Lupamääräysten perustelut

Määräykset 1-2

Maa-aineslupa perustuu ottamissuunnitelmaan, joten suunnitelmassa esitetty on sitova kuten lupamääräyksetkin. Päätöksessä on määrätty alin ottamistaso. (MAL 11 §, VNA 926/2005; 7 §)

Määräykset 3-4

Maa-aineslaissa ja maa-ainesten ottamista koskevassa valtioneuvoston asetuksessa on määrätty lupapäätöksen sisällöstä. Määräykset ovat tarpeen valvonnan ja yleisen turvallisuuden kannalta. (MAL 11 § ja VNA 926/2005)

Määräykset 5-6 (Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estäminen)

Luvassa voidaan antaa määräyksiä toiminnasta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Alueella on toimittava siten, ettei toiminnasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumista. Ainetta ei saa käsitellä siten, että siitä voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumista. (MAL 11 §, YSL 7-8 §)

Määräykset 7-8 (Pohjaveden pinnan ja laadun tarkkailu)

Pohjaveden pinnan tarkkaileminen on välttämätöntä pohjaveden suojakerroksen paksuuden selvittämiseksi ja laadun tarkkailu maa-ainesten

oton pohja-vesivaikutusten seuraamiseksi ottamistoiminnan sijaintipaikka huomioiden. (MAL 11 §)

Määräys 9 (Ottomäärän ilmoittaminen)

Ainesmäärät on ilmoitettava lupaviranomaiselle vuosittain. (MAL 23 a §).

Määräys 10 (Maa-ainesten läjittäminen)

Muualta tuotuja ylijäämämaita pidetään jätteenä, eikä jätteiden läjittäminen maa-ainesalueelle (I-luokan pohjavesialue) ole sallittua ja tämä voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumista. (YSL 8 §)

Määräykset 11 (Maisemointi ja muotoilu)

Alue on suojattava ja siistittävä riittävästi ottamistoiminnan aikana sekä sen jälkeen ja huolehdittava siitä, että alueelle saadaan metsänkasvulle otolliset olosuhteet ottamistoiminnan loputtua. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteen yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä. (MAL 11 §)

Määräys 12 (Alueelle pääsyn estäminen)

Tarpeettoman alueella liikkumisen estäminen on perusteltua mm. asiattomien jätteiden jättämisen ehkäisemiseksi. (MAL 11 §)

Määräys 13

Mikäli pohjaveden tarkkailussa havaitaan epätavallisia muutoksia, voidaan tarkkailun tiheyttä muuttaa.
(MAL 11 §)

VASTAUS LAUSUNTOON JA ESITETTYIHIN MIELIPITEISIIN

Pohjois-Karjalan Ely-keskuksen lausunto on huomioitu lupaehdoissa ilmenevin tavoin.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

MAL	maa-aineslaki 555/1981
YSL	ympäristönsuojelulaki 527/2014
JL	jätelaki 646/2011
JA	jäteasetus 179/2012
NaapL	laki eräistä naapuruussuhteista 26/1920
VNA 926/2005	valtionneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005
VNA 379/2008	valtionneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 379/2008
Savo-Pielisen yleiset jätehuoltomääräykset, Savo-Pielisen jätelautakunta 1.12.2022	
Nurmeksien kaupungin ympäristönsuojelumääräykset, kv 30.9.2004	
Nurmeksien kaupungin maa-ainestaksa, lupajaosto 10.3.2020 § 4	

ASETUksen JA MUIDEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa kymmenen (10) vuotta. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 31.3.2035.

VAKUUS

Ennen tämän luvan mukaista aineiden ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi 4000 euron suuruinen vakuus (MAL 12 §).

Vakuuden tulee olla voimassa 12 kuukautta yli tämän luvan voimassaoloajan tai siihen saakka, kunnes ottamissuunnitelmassa ja luvassa määrätty ottamisalueen jälkihoito on tehty. Vakuus palautetaan sitten, kun em. jälkihoitotyöt on tehty ja alueella on tehty lopputarkastus.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Maa-aineksen ottaminen voidaan aloittaa lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Maa-ainelain 21 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja hakijan pyynnöstä määrätä, että tätä päätöstä voidaan noudattaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kun hakija on asettanut 4000 euron suuruisen vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korjaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta. Vakuutena hyväksytään lupamääräysten noudattamiseksi asetettu vakuus.

Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, sillä kyseessä on jo aikaisemmin otettu maa-ainesalue, eikä siten toiminnan aloittaminen aiheuta sellaista pysyvää vahinkoa tai haittaa, joka estäisi toiminnan aloittamisen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maa-ainesluvan käsittelystä peritään Nurmeksen lupajaoston hyväksymän ja maa-ainestaksan mukaisesti (185 € ottamissuunnitelman tarkistamisesta ja 65 €/ha+ 0.01 €/m³) 1112,40 €.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTAMINEN

Päätös lähetetään luvan saajalle ja Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY). Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla Nurmeksien kaupungin internet-sivuilla.

Tieto päätöksestä lähetetään lisäksi niille, joille on lähetetty tieto hakemuksen vireilläolosta.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Kuopion hallinto-oikeuteen lupajaoston päätöksen liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti.